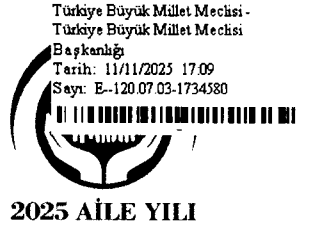

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-18427207

Konu : Soru Önergeleri (7/32540...7/32579)

7/32540-32579

GK 11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1687206 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan ve Bakanlığımıza yöneltilen 7/32540, 7/32541... 7/32579 (40 adet) Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/32450... 7/32579 Cevap Metni (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 94318558-5A0A-4B19-9D89-25C3260852F9

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK

Sosyal Çalışmacı

Telefon No: (312) 705 73 30

7/32540, 7/32541, 7/32542, 7/32543, 7/32544, 7/32545, 7/32546, 7/32547, 7/32548, 7/32549, 7/32550, 7/32551, 7/32552, 7/32553, 7/32554, 7/32555, 7/32556, 7/32557, 7/32558, 7/32559, 7/32560, 7/32561, 7/32562, 7/32563, 7/32564, 7/32565, 7/32566, 7/32567, 7/32568, 7/32569, 7/32570, 7/32571, 7/32572, 7/32573, 7/32574, 7/32575, 7/32576, 7/32577, 7/32578 ve 7/32579 (40 adet) Esas Numaralı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevap Metni

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla “şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi” çerçevesinde yürüttüğümüz çalışmalar ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, özel sektör ve medyanın iş birliğinde çok taraflı, çok yönlü ve bütüncül biçimde devam etmektedir.

2012 yılında 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile devam eden yıllarda ilgili alt mevzuatın yürürlüğe girmesi ve Türk Ceza Kanunu’nda kadına yönelik şiddet eylemlerinin daha etkin cezalandırılmasına yönelik yapılan değişikliklerle yasal altyapı güçlendirilmiştir. 2023/16 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin iradenin en üst düzeyde ortaya konduğunun göstergelerinden biri olarak mevzuatta yerini almıştır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarına yol haritası niteliğindeki politika belgeleri, ilgili tüm tarafların katkı ve katılımlarıyla düzenli olarak hazırlanıp uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2007 yılından bu yana 4 ulusal eylem planı hazırlanmış olup hâlihazırda 2021-2025 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı yürürlüktedir. Söz konusu Eylem Planı çerçevesinde 5 ana hedef (Adalet Erişim ve Mevzuat, Politika ve Koordinasyon, Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, Toplumsal Farkındalık ve Veri ve İstatistik), 28 strateji ve 227 faaliyet yer almaktadır.

2025 yılı sonunda IV. Ulusal Eylem Planı’nın uygulama süresinin sona erecek olması nedeniyle, 2026-2030 dönemini kapsayacak V. Ulusal Eylem Planı hazırlık çalışmaları Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinasyonunda başlatılmıştır. Yeni eylem planı, geçmiş dönem uygulama deneyimlerinden elde edilen kazanımlar doğrultusunda; bilimsel temele dayalı, yenilikçi, katılımcı ve sürdürülebilir bir yaklaşımla hazırlanmaktadır. Bu kapsamda, stratejik paydaşların sürece etkin şekilde dâhil edilmesine yönelik çalışmalar, doküman analizi, karşılaştırmalı politika incelemeleri ve benzeri yöntemler bütüncül olarak kullanılmaktadır. Ayrıca, farklı ülke uygulamaları, uluslararası iyi örnekler ve kadına yönelik şiddetle mücadele alanındaki güncel eğilimler titizlikle takip edilmekte, küresel gelişmelere duyarlı bir çerçeve oluşturulması hedeflenmektedir.

Ulusal Eylem Planının 81 il düzeyinde daha etkin biçimde uygulanmasını amacıyla İl Eylem Planları yürürlüğe konmuştur.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede koordinasyon mekanizmaları hem ulusal hem de yerel düzeyde tesis edilmiş durumdadır. Bakanlığımız koordinasyonunda periyodik olarak her yıl bir defa toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu bu alandaki mevcut uygulamaların değerlendirilmesi, sorunların tespiti, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına yönelik kurumlar arası iş birliği ve eş güdümün artırılması görevlerini yürütmektedir. Kurul bugüne kadar 18 toplantı gerçekleştirmiştir. Yerel düzeyde ise 81 il düzeyinde Vali veya Vali Yardımcısı başkanlığında toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonları ile il düzeyinde yapılan çalışmalar ve il eylem planlarının izleme ve değerlendirmesi yılda en az 6 ayda bir gerçekleştirilmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede ihtisas kurumsal mekanizmalardan biri olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esaslı ile yürüten merkezlerdir. Hâlihazırda 81 ilimizde 85 ŞÖNİM hizmet vermektedir. ŞÖNİM'lerde sunulan hizmetlerin başında kadına yönelik şiddet mağdurlarının travma sonrası iyileşme ve sosyal uyum süreçlerinin desteklenerek psikososyal iyilik halinin artırılması amacıyla sunulan rehberlik ve danışmanlık hizmetleri gelmektedir. Ayrıca barınma, hukuki, ekonomik, sağlık ve eğitim desteklerinin sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Şiddet uygulayanlara yönelik olarak da şiddet davranışını değiştirmeye yönelik programlara katılıma, sağlık muayenesi ve tedavisine ve meslek edindirmeye yönlendirmeye yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Psikososyal destek ve müdahale hizmetlerini bilimsel kanıta dayalı, sistematik, bütüncül ve kişinin özel ihtiyaçlarına duyarlı bir biçimde model halinde yapılandıran Ar-Ge çalışmalarımız ve personelin mesleki kapasitesinin artırılmasına yönelik temel ve ileri düzey eğitimlerimiz devam etmektedir.

Şiddete uğrayan kadınların şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri kadın konukevleri 81 ilimizde hizmetlerini sürdürmekte olup Türkiye genelinde toplam 150 kadın konukevi bulunmaktadır.

ŞÖNİM'ler ve kadın konukevlerinde güvenlik, mahremiyet ve güçlenme ilkeleri temelinde nitelikli hizmet sunumu gerçekleştirmek üzere Hizmet Standartları Rehberi, beraberinde iç ve dış değerlendirmeyi kapsayan Öz Değerlendirme Rehberi hazırlanmıştır.

Hizmetlerin daha ulaşılabilir kılınması amacıyla 432 Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM) bünyesinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları oluşturulmuş olup ŞÖNİM ile koordinasyon içerisinde hizmet sunmaktadır.

Şiddete maruz kalınması, şiddete maruz kalma riski söz konusu olması veya şiddete tanık olunması durumlarında ise ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattı, ALO 112 Acil Çağrı Merkezi ve KADES Uygulaması üzerinden acil yardım hizmeti alınabilmektedir. ALO 183 Hattı'nda görevlendirilen Kürtçe, Arapça ve işaret dili bilen personel vasıtasıyla vatandaşlarımızdan gelen çağrılar cevaplandırılmaktadır. Akut ihmal, istismar ve şiddet vakaları konusunda alınan ihbarlarda vakanın bulunduğu ilin acil müdahale ekip sorumlusuna ve/veya kolluk kuvvetlerine bildirilerek ivedilikle müdahale edilmesi sağlanmaktadır. ALO 183 Hattı'nda şiddet ihbarları için 0 (sıfır) tuşlaması vasıtasıyla önceliklendirme gerçekleştirilmekte olup ayrıca çevrimiçi mesajlaşma (Whatsapp ve BİP) platformları üzerinden de hizmet sunulmaktadır.

6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının teknik araç ve yöntemler kullanılarak coğrafi bilgi sistemleri üzerinden izlenmesi amacıyla Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı iş birliğinde Teknik Yöntemlerle Takip (Elektronik Kelepçe) Uygulaması yürütülmektedir. 2015 yılında pilot olarak başlatılan uygulama 2021 yılı itibarıyla 81 ilimize yaygınlaştırılmıştır.

Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan veri entegrasyon çalışmaları ile 6284 sayılı Kanun kapsamında alınan tedbir kararı verileri ve kolluğa yapılan başvurular anlık olarak Bakanlığımız Aile Bilgi Sistemine düşmekte, böylelikle vakaya hızlı ulaşım ve etkin müdahale sağlanmaktadır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele politika ve hizmetlerimizin bilimsel kanıtlar temelinde geliştirilmesi amacıyla araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) projeleri devam etmektedir. Bu kapsamda

“Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması-2024” tamamlanmış, “Şiddet Uygulayanlara Yönelik Psikososyal Müdahale Modelinin Geliştirilmesi”, “İhtisaslaşmış Kadın Konukevleri Hizmet Modelinin Geliştirilmesi” ve “Türkiye’de Depremlerden Etkilenen Kadınlara ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddete Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi Projesi” başlıklı projeler devam etmektedir.

Şiddetin henüz ortaya çıkmadan önüne geçilmesine yönelik birincil önleme faaliyetleri ve bu bağlamda toplumun tüm kesimlerine yönelik farkındalık çalışmaları Bakanlığımız çalışmalarında önemli bir yere sahiptir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede farkındalık oluşturulması ve bilinçlendirmenin sağlanması amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personele ve toplumun farklı kesimlerine yönelik eğitim ve seminerler gerçekleştirilmektedir. 2007 yılından itibaren başlatılan eğitim-seminer faaliyetleri ile bugüne kadar yaklaşık 6,7 milyon kişiye ulaşılmıştır. Ayrıca kültür, sanat ve medyanın dönüştürücü gücünü kullanarak toplumsal farkındalığı geliştirmek amacıyla çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmaların en önemli çıktılarından biri olarak RTÜK ile iş birliğinde “Medyada Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Etik İlkeler” rehberi yayımlanmıştır.

Bu çerçevede kadına yönelik şiddetle mücadele konusu mevzuat düzenlemeleri ve kamu politikalarıyla detaylı bir şekilde ele alınmakta, koruyucu-önleyici hizmet kapasitesi nicel ve nitel olarak güçlendirilmeye devam etmekte, toplumun farklı kesimlerine ulaşılarak algı, tutum ve farkındalığın olumlu yönde geliştirilmesi sağlanmakta, politika ve hizmetler veri ve istatistiklerle bilimsel temeller üzerine inşa edilmekte ve tüm bu çalışmalarla Türkiye’nin kadına yönelik şiddetle mücadelesi kararlılıkla sürdürülmektedir.

Bakanlığımız, yürürlükteki mevzuat çerçevesinde ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda her vatandaşımıza gerekli sosyal hizmet desteğini sunmakta, 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının etkin olarak uygulanmasının izlenmesine yönelik çalışmalar yürütmektedir. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, belirli bir kişi veya olaya ilişkin başvuru bilgileri, hizmet kayıtları veya kişisel nitelikteki veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın veya mevzuatta öngörülen haller dışında paylaşılmamaktadır.

Türkiye’de yasal olarak suç sayılan fiiller ve diğer adli vakalara ilişkin idari kayıt verisi, soruşturma ve kovuşturma evresinde görev ve sorumluluğu bulunan yetkili merciler tarafından toplanmaktadır. Bu doğrultuda bahse konu verinin ilgili Bakanlıklardan temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’un 20 nci maddesinin 2 nci fıkrasına istinaden Bakanlığımız açılmış davalara katılmakta olup adli süreçlere ilişkin yargılama aşamaları sonuna kadar titizlikle takip edilmektedir.

Bakanlığımız avukatları tarafından, yargılama sürecinde gerek görülmesi halinde ilgili mahkemelerden sanıkların azami haddten cezalandırılması talep edilmekte ve tutukluluk kararı verilmesi veya tutuksuz yargılanma kararlarına itiraz edilmektedir. Ayrıca 6284 sayılı Kanun ve 5395 sayılı Kanun kapsamında derhal koruyucu ve önleyici tedbirler alınmakta, mağdurlara yönelik psiko-sosyal destek ivedilikle sağlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından, Cumhuriyet Başsavcılıklarınca yürütülen soruşturma dosyalarına, 6284 sayılı Kanun kapsamında davaya müdahillik hususunun değerlendirilebilmesi için soruşturma sonucunun Bakanlığımıza tebliği edilmesi talepli dilekçe sunulmaktadır.

Soruşturma sonucunun tebliği halinde, soruşturma sonucunda dava açılıp ve iddianame düzenlenmişse Bakanlığımızca davaya müdahillik hususu değerlendirilmekte, soruşturma

sonucunda kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilmesi halinde ise Bakanlığımızca bu karara itiraz hususu değerlendirilmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen olaya ilişkin Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülmekte olan soruşturma halen devam etmekte olup Bakanlığımızca Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına soruşturma sonucunun bildirilmesi talepli yazı gönderilmiştir. Soruşturma sonucunda iddianamenin düzenlenmesi durumunda 6284 sayılı Kanun kapsamında davaya müdahillik talebinde bulunulacaktır.

Ayrıca Bakanlığımız Çağrı Merkezi Sisteminde yapılan incelemede; Alo 183 Şiddetle Mücadele Hattına 2024-2025 yıllarında S. O. (A.) isimli kadın vatandaş ve üçüncü kişiler tarafından oluşturulmuş adı geçen kadına yönelik herhangi bir şiddet, istismar vb. durumlarla ilgili bilgiye ulaşılamamıştır.